

Enheten för EU:s inre marknad

YTTRANDE

2025-05-16 Dnr 2025/00365-2

Finansdepartementet
103 33 Stockholm

Yttrande över promemorian: Kontantutredningen

(Ert dnr: Fi2025/00298 respektive 2024/02595)

Kommerskollegium ansvarar för frågor som rör utrikeshandel, EU:s inre marknad och EU:s handelspolitik. Vårt uppdrag är att verka för frihandel. Det innebär att vi verkar för fri rörlighet på den inre marknaden och för liberaliseringar av handeln mellan EU och omvärlden samt globalt.

I den remitterade promemorian presenteras förslag som i huvudsak handlar om att det ska vara möjligt att betala med kontanter när det gäller köp av absolut nödvändiga varor och tjänster. Säljarens s.k. kontantplikt ska, på vissa villkor, gälla för köp av livsmedel, apoteksvaror och vissa offentligrättsliga avgifter, exempelvis för vård, fordonsbesiktning och kostnaden för pass och körkort.

Kommerskollegium noterar att promemorian har analyserat hur de föreslagna bestämmelserna förhåller sig till EU-rätten (kortfattat i avsnitt 11.2). Vi har inte några invändningar mot den analysen. På ett mer övergripande plan anser vi att frågan om det ska vara möjligt att betala med kontanter handlar om att på ett rimligt sätt kunna avväga och balansera motstående intressen, exempelvis att turister som besöker Sverige ibland vänder sig emot att i princip alltid behöva betala med kort, även när det gäller mindre inköp. Å andra sidan kan som bekant kontanter underlätta för den kriminella ekonomin; det finns ett legitimt behov av att skydda t.ex. butiker och värdetransporter när det gäller rånrisken.

Avslutningsvis bedömer vi att promemorians förslag inte aktualiserar EU:s anmälningsprocedurer för varor och tjänster, som Kommerskollegium administrerar.¹ Enligt vår tolkning av den föreslagna regleringen, så ställer den inte några krav på produkter. Vad avser definitionen av informationssamhällets tjänster i EU-direktiv 2015/1535 framgår det av artikel 1.1 b att det utgör tjänster som vanligtvis utförs mot ersättning på distans, på elektronisk väg och på individuell begäran av en tjänstemottagare. I den vägledande förteckningen över tjänster som inte omfattas av artikel 1.1 b andra stycket, exemplifieras ”tjänster som inte tillhandahålls på elektronisk väg” genom bland annat tjänster som har ett materiellt innehåll även om de

¹ Det avser EU-direktiven 2015/1535 (anmälningsdirektivet) och tjänstedirektivet 2006/123.

innebär att elektronisk utrustning används, så som automater i form av bankomater. Som Kommerskollegium förstår den föreslagna regleringen, träffar den inte informationssamhällets tjänster enligt direktivet mening. Under den förutsättningen är förslagen inte anmälningspliktiga enligt EU-direktiv 2015/1535.

Ärendet har avgjorts av enhetschefen Christofer Berg i närvaro av utredarna Ulrika Sanded och Ralph Eliasson, föredragande.

Christofer Berg

Ralph Eliasson